

עין משפט
גד מצוה

בר א מיי פט"ו מהל'
אסורי ביאה הלכה
נט:

בה ג ב מיי פכ"א שם
הלכה טו פתג לאזין
קטו טוש"ע אר"ע סימן ז

סעיף יא:

בו ד מיי פ"א שם הלכה
ט פתג לאזין ק"א
ועשין רמג טוש"ע י"ד סימן

קנב סעיף א:

בו ה מיי פ"י מהל'
גרשוין הלכה כא
פתג עשין כ טוש"ע אר"ע
סימן ב סעיף י וסימן קטו
סעיף א:

בה ו מיי פ"ה מהל'
נחלות הלכה ד פתג
עשין ז טוש"ע שם סימן

קקג סעי ג:

בבז ד מיי שם טוש"ע שם
סעיף ד:

ל ה מיי שם הלכה ה
טוש"ע שם סעי' ה:

לא ט מיי פט"ו מהל'
נחלות הלכה ד פתג
טוש"ע אר"ע סימן קתח

סעיף ב:

לב י ב ל מיי שם טוש"ע
שם וסעיף א:

תורה אור השלם

- אל תחלל את בִּתְּךָ להזנותה וְלֹא תִזְנֶה הָאָרֶץ וּקְלָאָה הָאָרֶץ וְזָנָה: ויקרא יט כט
- אל תחרש על רֶגֶךָ רָעָה וְהוּא יוֹשֵׁב בְּלִבָּתּוֹ: משלי ג כט

תוס' חד מקמאי

ספּק ובני יבם שבאו לחלוק בנכסי מיתנא ספק אמר בר מיתנא אנא ונכסי דדיי הוו. ובני יבם אמרי ליה את אחינו את ומנתא הוא דאית לך. כתב ר"ש ד"ל רמאי דמורו ליה שקיל והשאר הוי ממון המוטל בספק ויחלוקו והכי משמע במסקנא דשמעתתא. ספק ובני יבם שבאו לחלוק בנכסי יבם בחד דפלג יבם בנכסי (אילמנא) מיתנא. אמר להו ספק אי אחוכון אנא הבו לי (א) נכסי דפליג אבוכון בנכסי. ר' אבא דינא קם דינא. ר' ירמיה אמר הדר דינא. משמע לכאורה מדקאמר לבתר דפלג יבם בנכסי מיתנא הא מקמי דפלגי בנכסי מיתנא דכ"ע אמר להו מי"ז דלא שייך למימר לה דינא כיון דלא פלג בנכסי ומיהו בפלוגתא דאדמון ורבנן איכא לעיוני בהא מילתא דהא לא קם דינא בהדיא ואפ"ה אמרו רבנן קם דינא. ופסק הרב אלפס כר' אבא דאמר קם דינא כיון דקאי ברבנן. ואע"ג דאמרי' אמר לך ר' ירמיה אנא דאמרי אפילו לרבנן שגויא דחיקא היא. וואע"ג דאיתא בפ' בית כור שני אחים שחלקו ובא להן אח ממדינת הים רב אמר בטלה מחלוקת וקו"ל בוותיה אלמא הדר דינא שאני התם דחלוקה בטעות הוא והרב ר' אפרים (מה) פסק כר' ירמיה: ספק ריבם שבאו ולית לך ולא מידי הוה

לז:

יְחֻדִּי בעלמא הוו מיהדי. ויש כאן פת בסלו כיון שאס היה רוצה (ט) היה צא עליה וכיון שפעמים לא היה צא עליה לא מיסתמלא ולא חזיא דאי לא תימא הכי גס להמיחד הוה אסור כדאמר בפ"ק דכתובות (דף ד. ושם) גבי חתן אס פרסה אשתו נדה הוא יטן בין האנשים ואשתו ישנה בין הנשים ומשום נוסא אשה צמדינה אחרת נמי ליכא למיחש שאס היה אירע שצא עליה ונתעברה ממנו היה מוליכה עמו לעירו(ט):

ובמזון המוטל בספק חולקים.

אפילו רבנן דסומכוס (ב"ק לה): מדרו הכא דלא שייך כאן המזילא מחצירו עליו הראיה שאין זה מוחזק יותר מזה והוי כמו הללו צאין לירש והללו צאין לירש דלמר צמי שמת (ב"ב דף קנח:):
דיחלוקו: **אמר** רבי **אבא** **קם דינא**. דוקא צמד דפלג אצל מקמי דפלג לא: **דאמר** ל"ה אי שתקת שתקת. פי' ולא טטול כלום ולא כמו שפירש בקונט' אי שתקת ומחילנא לך דהא קמי יקח לו דרך צמאה מנה ובפ"ק דב"ק (דף טז.) גבי מכרן לאחד כולן נכנסו תחת הצעלים והוא אשה צויצורית אע"פ שלקח עדיית כדאחרונה משום אי שתקת כו' ולא מני אחרנה ליה לני תהדר כיון שאין צא להפקיע מדינא וצמד דלמי מכת חד לא מני למימר ואי לא מוצניגא לארבעה דהא פשיטא כיון דלא אחי מכת ארבעה לא שצקינן ליה ואס תאמר וארבעה דלתו מכת חד ליהדר יהוא חד דמי קצרה וי"ל דמני אמר ליה לא מכרמי אלא מה שיש לי זה:

הוי

בר מיתנא הוא ונכסי ידידי הוא ויבם אמר את בראי ידידי את ולית לך ולא מידי בנכסי יהוי ממון המוטל בספק וממון המוטל בספק חולקין וספק ובני יבם שבאו לחלוק בנכסי מיתנא ספק אמר ההוא גברא בר מיתנא הוא ונכסי ידידי הוא בני יבם אמרי את אחינו את ומנתא איתא דאית לך בהדן כבוד רבנן קמיה דרב משרשיא למימר מתניתין היא דנתנ (ט) הוא אינו יורש אותם והם יורשין אותו והכא איפכא התם אמרי ליה אייתי ראיא ושקול הכא אמר להו אייתו ראיא ושקולו אמר להו רב משרשיא מי דמי התם אינהו ודאי ואיהו ספק הכא אידי ואידי ספק אלא אי דמיא למתני' [להא] דמיא לספק ובני יבם שבאו לחלוק בנכסי יבם גופיה דהתם אמרי ליה אייתי ראיא דאחונא את ושקול ספק ובני יבם שבאו לחלוק בנכסי יבם לבתר דפלג יבם בנכסי מיתנא בני יבם אמרי אייתי ראיא דאחונא את ושקול אמר להו ספק מה נפשייכו אי אחוכון אנא הבו לי מנתא בהדייכו ואי בר מיתנא אנא הבו לי פלגא דפלג אבוכון בהדאי ר' אבא אמר הרב קם דינא ר' ירמיה אמר הדר דינא לימא בפלוגתא דאדמון ורבנן קמיפלגי דנתנ (ט)מי שהלך למדינת הים ואבדה לו דרך שדהו אדמון אמר ילך בקצרה וחכ"א יקח לו דרך במאה מנה או יפרח באויר והוינן בה לרבנן ששפיר קאמר אדמון ואמר רב יהודה אמר רב הכא במאי עסקינן כגון שהקיפוח ארבעה בני אדם מארבע רוחות א"ה מ"ט דאדמון ואמר רבא כבארבעה דאתו מכח ארבעה וארבעה דאתו מכח חד כולי עלמא לא פליגי דמצו מדחי ליה כי פליגי בחד דאתי מכח ארבעה אדמון סבר מצי א"ל מכל מקום דרכי גבך הוא ורבנן סברי דא"ל יאי שתקת שתקת ואי לא מהדרנא שטרא למרייהו ולא מציית לאשתעויי דינא בהדייהו לימא ר' אבא דאמר ברבנן ור' ירמיה דאמר כאדמון אמר לך ר' אבא אנא דאמרי אפילו כאדמון עד כאן לא קאמר אדמון התם אלא משום דא"ל ממה נפשך

שפיר קאמר אדמון. דקסלקא דעתא שהקיפו אלס אחד מכל רוחותיו דלמר אורחיה גביה **וחד מדחי ליה: דלטו מנה ארבעה**. שארבעה אנשים מכרוס לאלו: אי שתקם שתקם. ולא אעלה עליך דמסי יקריס:

החולץ ליבמתו פרק רביעי יבמות

הלכסא אהלכסא. דקיימא לן משנת ר"א צ"י קב ונקי צמסכת גיטין (דף סו.).: **קנלה**. נתעברה: **ונסתלא כל העולם כולו ממוזרים**. מספק קרו להו ממוזרים: **וו מה היא**. לשון ספק: **יטר על כן**. דאפי' הכא דע"י נישואין הוה והדבר מפורסם גזר ר"א בן יעקב:

מאן הויא ליומי. מי חפצה לינשא ליימס שאתעכב כאן: **דפקיעי**. כ"ע צשמייהו וקוראין לבתו על שמו ואס יצא צנו ממקוס אחר ישמע שהיא צת אציו ויפרוש: **צבעה נקיים**. שמה מחמת חימוד פרסה נדה צבעה שנתפייסה: **שלוהיהו הוו משדרי**. צבעה יומי קודם צילתן: **ממון המוטל בספק**. שאין זה מוחזק (א) צוה יומר מזה דלס זה בן המת אין ליבם צהן כלוס ואס בן היבם הוא אין לו צהן כלוס הלכך אין כאן מוזילא מחצירו להטיל עליו הראיה: **ספק וצני יבם**. הספק מוחזק צהן ציותר דממה נפשך אית ליה זכיה צגוויהו אצל בני יבם שמה אין להם חלק צהם שזה בן ראשון הוא וכולה שלו ומשום הכי סצור רצנן למימר היינו ממתינן צפי' נושאין על האלוסה(ט) דקמני ספק בן תשעה לרלשון ספק בן צבעה לאחרון הוא לא יורש אותו לא זה ולא זה דצני ראשון מדחו ליה אלל בני אחרון וצני אחרון אלל בני ראשון והס יורשים אותו בין שניהס: **ופכא אמרינן איפכא**. דהוא מוחזק יותר דהתם להכי מדחו ליה דלמרי ליה אייתי ראיא דלחונא את ושקול והכא נמי אמר להו האל אייתו ראיא דלחוכון אנא ושקולו: **מי דמי הסס אינוו ודאי**. שהן יודעין מכת מי הן צאין לירש: **אידי ואידי ספיקא נינהו**. שאפילו הספק אין טוען טענת ודאי ואינו יודע מכת מי הוא צא לירש:

צנכסי יבם גופיה. התם מיתוקמא מתניתין דהוא לא יורש אותן דלמרי ליה אייתי ראיא ושקול אלל דלמרי דלעיל שניהס ספק. ונראה צעניי דהסיא מנתא דקמדיו ליה שקיל ואידך הוי ממון המוטל צספק וחולקין הוא נוטל חצוי וצין כולן חצוי: **לצמד דפלג יבם**. עס ספק צנכסי מיתנא כדאמרן לעיל דחולקין: **אי אחוכון אנא הבו לי מנתא צציינו**. ואי משום דשקלי אנא פלגא צנכסי מיתנא מהדרנא לכו ההוא פלגא ונחלוק הכל צצוה צין נכסי הראשון צין נכסי האחרון וכגון שהיו נכסי היצם מרוצין ואציו(ט) מועטין: **קס דינא**. אחר צנעשה דין צנכסי המת אין זה יכול לחזור ולערער עליהס ומה שהוא שזאל צנכסי היצם אמרי ליה אייתי ראיא: **הדר דינא**. ומהדרי ליה פלגא דנכסי מיתנא או פלג כולהו נכסי צצוה: **ואצדה דרך שדו**. שהיתה שדו מוקפת משדות אחרים והיה לו דרך על אחת מן הרמות ואצדה ששכחו על אחוה מן הרמות היתה: **ילך צקצרה**. יתנו צייניהס דרך קצרה ולקמן מפרש לה:

קלמח בן חנני. הוה צבא דרבי חנני ופליג ודאי. חסר כאן וי"ל ולא קאמר בחד דלמי מכת חד משום דמאי למיזכר וכו' וציה תוס' בחד דלמר דלמי וציה דלמי מכת חד לא מני לממר וכו'. צ' לענין איתא קן תוס'.

מוסף רש"י
זו מה היא. שאין אלס יודע אותה אשה שהוא נושא אלס מותרת לו אלס לאו (נדרים א.) שזא דידורגו זה לזה. בן שולד צמדינה וז עס צטוילר צמדינה אחרת לימא (יבמות יח.) כי איקלע דלרדשירי. שם היה רגיל ללך (שם). מאן הויא לימא. יס אשה שתנשא לו ליומא שאתעכב כאן ותאל לאחר מכאן (שם). דפקיע שמייהו. ושמס קרוי על צניהס (שם). צריכה לישב שבעה נקיים. מיוס שתרלית, טתא מחמת חימוד רלחה דס (שם). יהודיי בעלמא. ואין מקקין להן אלל שהנשו אשה אין מתאוו (שם). כמי שאין לו אשה (שם). אין לו פת בסלו. זוכל היוס ודואג על מחר (שם עד.). הוא אינו יורש אותם. דיושיו מדמין אותו אלו אלל אלו, והם יורשים אותו. דמי מעכב על יתן והוי מיון המוטל דרך (קטן ט.) ואבדה לו צה בעלי השדות שצמלציו (כחצובות סס.). ילך בקצרה. על כרחס יעול דרך לשדו אלל דרך קצרה יצור, לו שלג ירצה לעיול (שם). שפיר קאמר אדמון. דקס"ד כשארבעת השדות שסביבותיו של אלס אחד הן, דממה נספך אורחיה גביה הוא בני אדם. דכל חד וחד מדחי ליה דרך לאו גצאי הוא (שם). ואריבעה דאתו מכח חד. שלקחוס מליס אחד אחר שלגן זס (שם). אי שתקת שתקת. ואחיל גבך כשתקת הדך ממני (שם).

מסורת הש"ס

(א) [תוספתא דקידושין פ"א:] ט [נדרים נה.].
(ג) [יומא יח: פ"ש:] ד שם
(ה) ג"ז שם מדה סו. וי יומא
יח: סו. עד: כחצובות סב:
(ז) צ"ל אשה(ח) [גיטין כב.].
ז. ע"ש היטיב(, ט) לקמן ק.:.
י כחצובות קט: כה"ע,
(י) [לקמן ק.]. ט בס"א:
ואחיו(, מ) [ועיי' תוס' יומא יח: ד"ה יהודי].

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ממון וכו' מוחזק בבכסי יותר מזה:
(ב) תוס' ד"ה יהודי וכו' היה צא עליה. ג"צ ועיין ביאור דיבור זה צתשובות צ"ח סימן פ':

תוספות ישנים

בי פליגי בחד דלמי מכת ארבעה ולא קאמר (א) משום דמאי למיזכרס לארבעה דאין לנו להעמיד הדבר אלל צמה שהוא או צמה שהיה: אי צייתת (פ"ה) ותקם דרך צמלה מנה. וצומה דלחיא למימר לכשהסדר שהרי מה יכול להספידו יותר ואי"ל דמחיל גביה דהא קאמר לעיל יקח לו דרך צמאה מנה ואין זה זול וי"ל דכיון שלקח מהלרבעה חשבינן כאילו מוחזק המקח בכר ולא שייך לכשהסדר ואי"כ קאמר ליה אי שתקת שתקת ותקנה ממני צוויק:

(א) חסר כאן וי"ל ולא קאמר בחד דלמי מכת חד משום דמאי למיזכר וכו' וציה תוס' בחד דלמר דלמי וציה דלמי מכת חד לא מני לממר וכו'. צ' לענין איתא קן תוס'.

^[1] מנתא צציינוו ודאי חסר כאן וי"ל ולא קאמר בחד דלמי מכת חד משום דמאי למיזכר וכו' וציה תוס' בחד דלמר דלמי וציה דלמי מכת חד לא מני לממר וכו'. צ' לענין איתא קן תוס'